

בס"ד ♦ שבת קודש פרשת פנחס ♦ יז' תמוז תשע"ו

עלון 210

העלון יוצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קידוש השם הי"ד

"ויקצוף משה על פקודי החיל..." [במדבר ל"א]

מצבים רבים בחיי האדם מקפיצים אותו משלוותו. לעיתים ישנה כוונה לנקמנות שב"דווקא" ו"להכעיס", אך מטרה אחת יש לה והיא לפגוע ולהכאיב. וכבר מצינו בדברי רש"י הקדוש [שם ל"א כ"א] "לפי שבא משה לכלל כעס בא לכלל טעות", ויש להבין מדוע כעס משה על ראשי המטות והוא לא ציוה להם להרוג כל נקבה? [ועיין בשל"ה עה"פ] אלא, שמכאן נמצינו למדים שהאדם מחויב להתבונן על מעשיו ולבקרם ולבחון כל פרט ופרט ממעשיו, שאע"פ שאולי מצא דבר וענין שהתורה לא ציוותה עליו במפורש, אך הוא ברור בשכל הישר והטוב, כנאמר "ועשית הישר והטוב" [דברים ו' י"ח] שמכאן אזהרה והארת התורה למען נשכיל עינינו ושכלנו ולמען נסור מדרך הרע הכעס המביאה לכלל טעות בכל המציאות כולה. והנה מצינו בדברי הרמח"ל ל זיע"א שהחסידי אינו נצמד למצוות המפורשות בתורה בלבד, אלא: "יקרה לו כמו שיקרה לבן האוהב את אביו, שאילו יגלה אביו את דעתו גילוי מעט שהוא חפץ בדבר מן הדברים, כבר ירבה הבן בדבר ההוא ובמעשה ההוא כל מה שיוכל, ואעפ"י שלא אמרו אביו אלא פעם אחת ובחצי דיבור, הנה די לאותו הבן להבין היכן דעתו של האב נוטה לעשות לו גם את אשר לא אמר לו בפירוש" (מס"י פ"ח).

מכאן יבואר שהכועס ממיט על עצמו אסון רגעי והן לטווח הארוך, בהיותו נוטה אחר תאוותיו הנמוכות והרחוקות אפילו מדעתו בעת שלוה ונחת, אשר על כן, טעותו כפולה ומכופלת, שמשלה את עצמו שכעסו על אחרים ישפיע לרצונו ולא היא, אלא הם מתפחדים ממנו ומתרחקים הרחק היטב למען לא יפלו ברשת הנפרשת לרגליהם. אם כן, חובה על האדם לפנות אל דרך הסבלנות, האיפוק, אהבת הרע, ודבקות בהנהגתו יתברך כמובא "אמר רב זוטרא בר טוביה אמר רב: "יהי רצון מלפני שייכבשו רחמי את כעסי ויגולו רחמי על מידותי ואכנס להם לפני משורת הדין" (ברכות ז'), היינו שהקב"ה עצמו מתפלל כביכול שלא יבוא לכלל כעס, ומה נאמר אנו בשר ודם ברואיו? הנוכל להתעלם מדרך ה' ולומר לא לנו היא? וזו דרכו של עמלק שרצה להפך את מצוותיו יתברך למין "רשות היא בידך", כמובא בדרך רמז בדברי הרב חרל"פ זצ"ל בשם הרב קוק זצ"ל שבעמלק נאמר "מחר אנכי ניצב על ראש הגבעה", והוא ר"ת, "מצוה חובה רשות", היינו, שמגמת עמלק הייתה להפוך דברי החובה ומצווה לרשות. אשר על כן, נעשה קל וחומר בעצמנו, ומה משה רבינו ע"ה בא לכלל כעס ובא לידי טעות, על אחת כמה וכמה אנו, צריכים להיות נזהרים הרבה, ולהעמיד שומרים רבים על שפתינו למען לא נכעס ויהי מה, למען לא נטעה בדרכי חיינו ובמעשי ידינו בכל עת ורגע, ונרבה אהבה ורעות, נתינה והתמסרות לזולת, בעין טובה וברוח שפלה, מתוך שמחה ודבקות בה"ת. ויהי"ר שיחולו עלינו בשל כך כל הברכות הכתובות בתורה אכ"ר.

למשפחת כיתה יב/3 שלוחה ברכת שבת שלום

יו"ל ע"י כיתה יב/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט כל הזכויות שמורות

צבא ומלחמה – הרב שלמה מן ההר זצ"ל

ערך המצווה והנהגתה

חובת ציצית מוטלת רק על הלוּבש בגד שיש בו ארבע כנפות. אדם שאינו לובש בגד כזה, אין עליו חובת ציצית. אף על פי כן ראוי להיזהר במצוות ציצית,

"שכן הכתוב שקלה ותלה בה כל המצוות כולן שנאמר: וראיתם אותו וזכרתם את כל מצוות ה'". (כד, א. רמב"ם ציצית ג, יב).

חייל שהחוס מעיק עליו, והוא רוצה לפשוט את הציצית כדי להקל מעליו, ישקול היטב אם אמנם הדבר הכרחי. ואולי יוותר על הגופייה - וישאר בציצית? בריצות או בעבודות חצי גוף ערום, אפשר לפשוט את הציצית, וכשיחזור וילבשנה - יברך (ח, מ"ב לז). גם המסיר לעיתים את הציצית, יקפיד בכל יכולתו ללבוש ציצית בקריאת שמע ושמונה עשרה כד, א. מ"ב ג).

שו"ת צבא ומלחמה – הרב יצחק בן יוסף

שאלה:

ידוע לי, שאם למשל גנבו לי ציוד בצבא או נאבד לי בבסיס ומצאתי ציוד אחר אז מותר לי להזדכות עליו כי הצבא לא מפסיד מכך. אך מה לגבי מקרה שאני בספק? נוצר מצב שאיני יודע היכן הפליז שלי, רוב הסיכויים שנגנב או אבד בצבא אך אני קצת בספק..מה הדין? (הן בדיני ארץ והן בדיני שמיים)

תשובה:

הצבא מחייב את האדם להיות שומר כשומר שכר שחייב בגניבה ואבדה. בפועל לקצין השיפוט או לאנשי המקצוע יכולת לפטור / או לחייב כראות עיניהם יש יכולת לפטור אותך ויש יכולת לחייב סכום מסוים בהתאם להגדרת קצין השיפוט. ולכן אם יש לך ציוד חילופי אין בכך בעיה, ואם אין תצהיר שאבד לך בהתאם להחלטת הממונים תצא ידי חובת אלוקים ואדם.

ה' יצליח דרכך.

מספרים על הרא"ה

"אמונה אומן אדוני, כי נכספה וגם כלתה נפשי לעמוד לימינו בכל תוקף"
(אוצר המכתבים חלק ב' אגרת תתפ"ט (הרב יוסף משאש))

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד

יו"ל ע"י כיתה יב/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט כל הזכויות שמורות